

Előrejelzés 2018-ra

A magyar gazdaság a 2017 szeptemberében jelzett pályán halad. A gazdasági növekedés az EU-támogatások kezdődő dagálya, valamint a választásokkal és a munkaerőhiánnyal összefüggő gyors bériáramlás által gerjesztett fogyasztásnövekedés következtében gyorsul, a 2016. évi 2,2% után 2017-ben és 2018-ban egyaránt 3,8% lesz. Ez lényegesen meghaladja az EU átlagát, de a régióban az egyik legalacsonyabb, s ebben 2018-ban sem várható érdemi változás. Ugyanakkor a **GKI** 2017-re és 2018-ra is 0,5 százalékponttal, 4 illetve 3,5%-ra emelte a fogyasztás bővülésére vonatkozó prognózisát, ami az import korábban gondoltnál is gyorsabb bővülését okozza. Az infláció a vártnak megfelelően gyorsul, de így sem éri el az MNB célsávját, az államháztartás hiánya nő, s bár mindkettő elfogadható, az EU-n belül a magasak közé tartozik. Az államadósság csökkenése azonban a vártnál jelentősebb lehet. Csökken a külkereskedelem és a folyó fizetési mérleg többlete, a gazdaság finanszírozási képessége is, de azért az, hála az EU-transzfereknek, továbbra is nagyon kedvező. Javuló, de gyenge Magyarország hitelkockázati besorolása. Ugyanakkor egyre több nemzetközi intézmény hívja fel a magyar kormány figyelmét arra, hogy a mostani, viszonylag jó években kellene megalapozni a tartósan fenntartható növekedést. Ennek azonban nem látszanak a jelei, sőt folyamatos a lehetőségek pazarló kezelése, a jövő felélése.

A **világgazdasági** konjunktúra idén és jövőre is folytatódik, de továbbra is elmarad a válság előttiől. A geopolitikai feszültséggócokkal, a terrorizmussal és az amerikai elnök politikájával kapcsolatos kockázatok negatív hatásúak, de várhatóan nem gyakorolnak érdemi hatást a reálfolyamatokra. Az EU jövőjét főleg saját modernizálása, a Brexit időzítése és módja, a görög és az olasz pénzügyi-gazdasági helyzet befolyásolja. A **német-francia tengely** megerősödése az Egyesült Államoktól kényszerűen függetlenedő, többsebességű európai integráció, az euróövezet megerősítése és kiterjesztése felé mutat. A világszerte rendkívül alacsony kamatlábak és energiaárak időszaka csak lassan ér véget.

A **gazdasági várakozások Európa-szerte** – így Magyarországon is - **nagyon kedvezőek**. Az EU konjunktúraindexe novemberben **tízéves csúcspontján** volt, a **GKI konjunktúraindexe** pedig ismét megközelítette szeptemberi **történelmi** csúcsát.

A **magyar modell** fő vonásai – így mindenekelőtt az elvileg kormánytól független intézmények és piaci szereplők egycentrumú, lojalitásalapú vezénylése, valamint az EU-tól való függetlenedés közepette a jogos járandóságnak tekintett támogatások megszerzéséhez szükséges egyensúlyi feltételek teljesítése – **évek óta változatlanok**. Mindez **2017-2018-ban** választási megfontolásokkal – ellenségkeresés, béremelés, némi költségvetési lazítás – **egészül ki**. Mindennek forrása nagyrészt az EU-transzferek beérkezése, ára pedig a régiós szintű lemaradás, a versenyképesség romlása. A **keleti nyitás** hozadéka csekély, s gazdaságilag igencsak megkérdőjelezhető, a transzatlanti kapcsolatok viszont romlanak. A változó EU-ban elengedhetetlen lesz a **magyar Európa-politika**, ezen belül az **euróhoz** való viszony **újragondolása**.

2017-ben a **reálkeresetek** 10%-ot meghaladó növekedését elsősorban az erőltetett minimálbér- és bérminimum-emelés, a költségvetési szektorban dolgozók választás előtti fizetésemelése, valamint a munkaerőhiány okozza. A tényleges vásárlóerő azonban a fehéredés és más jövedelmek lassúbb bővülése miatt ennél lényegesen kevésbé emelkedik. A háztartások végső **fogyasztásának** 4%-os bővülése csak kissé lesz magasabb a 2016. évi 3,8%-nál. **2018-ban** a reálkeresetek 4%-kal bővülnek, de a fogyasztás a „kisimítási hatás” miatt kevésbé, kb. 3,5%-ra fékeződik. Ha a bérmegállapodásban szereplőnél nagyobb lenne a minimálbér-emelés, az növelné a fogyasztást is.

Az idén újra induló EU beruházási ciklus hatására az első félévi 25%-os **beruházás-bővülés** után az év egészében 20%-os, jövőre közel 10%-os volumenbővülés várható. A 2016-ban 19% körüli beruházási ráta 2017-ben 22%-ra, 2018-ban 23% százalékra emelkedik, de ez is elmarad a visegrádi országokétól.

A magyar gazdaságban az elmúlt hónapokban folytatódtak az első félévre jellemző tendenciák. Az első három negyedévben **kiugróan gyorsan** (27%-kal) növekedett az **építőipar** GDP-termelése – itt a bázishatás miatt némi lassulás valószínű -, de a fontosabb ágazatok közül 4,5% körül bővült az **ipar** és 6%-kal a **kereskedelem** is. Ez utóbbi ágazatokban az utolsó negyedévben kisebb-nagyobb gyorsulás várható. A **mezőgazdaság** – időjárási okokból – 10%-os **visszaesése** viszont érdemben már aligha változik. A **magnővekedés** (a mezőgazdaság és közszolgáltatások nélküli GDP-növekedés) – mindkét ágazat visszaesése miatt – sokkal gyorsabb (5,5%) lesz a GDP bővülésénél. Némi lassulás várható a **beruházások** területén (évi átlagban 20%-ra), viszont gyorsulás a **fogyasztásnál** (éves átlagban 4%-ra). A **belföldi felhasználás** 6%-kal, a GDP-nél sokkal gyorsabban emelkedik, ennek megfelelően a **kivitel** 6,5%-os bővülésével szemben a **behozatal** 9,5%-kal nő. **2018-ban folytatódik a magyar gazdaság beruházás-vezérelt növekedése, s a belföldi felhasználás továbbra is sokkal gyorsabban (5,5%-kal) emelkedik, mint a GDP (3,8%).** Az építőipar, a kereskedelem és az infó-kommunikációs ágazat bővül a leggyorsabban, a magnővekedés (4,7%) azonban már csak kisebb mértékben haladja meg a GDP-ét.

A **foglalkoztatottak** száma 2017-ben 1,8%-kal, 2018-ban 1,5% körüli mértékben emelkedik, a **munkaerőhiány** erőteljes. A **munkanélküliségi ráta** 2017-ben várhatóan 4%-ot alig meghaladó mértékűre csökken, s 2018-ban is hasonló lesz. Ez a negyedik legkisebb az EU-ban, de a közfoglalkoztatottakat is ide sorolva már alig jobb az átlagnál. S ebben is nagy szerepe van az elmúlt évek robbanásszerű kivándorlásának.

A vállalati és lakossági **hitelállomány emelkedik**, a hitelportfóliók minősége javul, a bankok nyereségessége – nagyrészt egyszerű tételek hatására – kedvező.

Az **államháztartási deficit** 2017-ben már hatodik éve lesz **3% alatt**, az **államadósság pedig csökkenő** pályán, s e tendencia várhatóan 2018-ban is folytatódik. Az államháztartás hiánya azonban lényegesen nagyobb lesz az EU átlagánál, s a régióban ennél csak a román adat lesz magasabb. Idén az EU-támogatások széleskörű hazai megelőlegezése veszélyezteti az államadósság csökkentését, de remélhetőleg még decemberben újraindulnak az uniós átutalások. A **strukturális egyenleg romlása** azonban veszélyezteti az államadósság **tartós leépítését. A GDP-arányos külső finanszírozási képesség a 2016. évi 6,2%-ról 2017-18-ban a GDP 5,7%-ára csökken (ezen belül a külkereskedelmi aktívum mérséklődik, az EU-támogatások viszont újra növekednek).**

Az **infláció** lassan, de **gyorsul**, 2017-ben 2,4%, 2018-ban 3% körüli áremelkedés várható, ami az EU-ban a magasak közé tartozik. A gyors bériáramlás azonban eddig sem keresleti, sem költségoldalról nem jelent meg az árakban. Az MNB 2018 végéig várhatóan **nem változtat a 0,9%-os alapkamaton**, azonban a nem konvencionális eszközök alkalmazása folytatódik. A Fed kamatemeléseinek folytatódása először ezeknél az eszközöknél fog **szigorítást** kiváltani. A forint trendszerű gyengülése idén megállt, **2017-2018-ban 309-310 forintos euró** várható.

A **GKI növekedési előrejelzésénél** 2018-ban a 3,8%-nál **kissé alacsonyabb** értéknek van valamivel nagyobb esélye, mivel a beruházás és a fogyasztás dinamikája is csökken, amit kérdéses, hogy a külkereskedelmi aktívum mennyire tud ellentételezni. Az **infláció** esetében 2018-ban ugyancsak a 3%-nál valamivel kisebb áremelkedés látszik esélyesebbnek, mivel egyelőre sem a külső, sem a belső inflációs nyomás nem tűnik nagyon erősnek. A magyar gazdaság középtávú pályája szempontjából fontos, hogy változatlan Európa-politika esetén **az EU perifériájára szorulhat** Magyarország.

A GKI prognózisa 2017-2018-ra

	2014	2015	2016	2017 becslés	2018	
	tény				szeptember	december
GDP termelés	104,2	103,4	102,2	103,8	103,8	103,8
• Mezőgazdaság (1)	117,4	95,9	109,9	90	105	105
• Ipar (2)	105,8	108,1	101,0	104,5	105	105
• Építőipar (3)	110,7	102,5	89,5	125	112	110
• Kereskedelem (4)	103,8	104,2	101,2	106	105	105
• Szállítás és raktározás (5)	102,7	101,3	105,5	103	103	103
• Információ, kommunikáció (6)	104,4	101,3	105,7	106	104	106
• Pénzügyi szolgáltatás (7)	96,7	101,5	100,4	101	102	102
• Ingatlanügyletek (8)	101,8	100,0	103,1	102,5	102	102,5
• Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (9)	105,5	102,8	107,5	106	104	104
• Közigazgatás, oktatás, egészségügy (10)	101,0	100,2	101,7	99,5	101	100
• Művészet, szórakoztatás (11)	106,0	100,8	102,9	102	102	102
• Magnövekedés (2)+(3)+(4)+(5)+(6)+(7)+(8)+(9)	104,4	104,6	102,1	105,5	104,5	104,7
GDP belföldi felhasználás	105,5	101,2	101,6	106	104,5	105,5
• Egyéni fogyasztás	102,4	103,4	103,8	104	103	103,5
• Állóeszköz-felhalmozás	112,3	101,9	89,4	120	109	109
Külkereskedelem						
• Export	109,1	108,5	103,4	106,5	106	106
• Import	111,0	106,4	102,9	109,5	107	108
Fogyasztói árindex (előző év = 100)	99,8	99,9	100,4	102,4	103	103
Folyó fizetési és tökemérleg egyenlege						
• milliárd euró	5,5	8,9	7,0	7,0	8,3	7,5
• a GDP százalékában	5,2	8,1	6,2	5,7	6,4	5,7
Munkanélküliségi ráta (éves átlag)	7,7	6,8	5,1	4,2	4	4
Államháztartási egyenleg a GDP százalékában (ESA)	-2,8	-2,0	-1,9	-2,5	-2,9	-2,8

Forrás: KSH, **GKI**